

Rettelsesblad
Erstatter forslag af 17. august 2023
(Der er alene indarbejdet rettelser af lovteknisk og sproglig karakter)

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Der blev på Inatsisartuts forårssamling 2023 fremsat 2 forslag til Inatsisartutbeslutning om, at beregningen af alderspension ikke længere skal reguleres på baggrund af en eventuel partners indkomst (punkterne 64 og 120).

Naalakkersuisut fremsatte i denne forbindelse et ændringsforslag, hvorefter Naalakkersuisut blev pålagt at præsentere et forslag til en ændring af alderspensionsloven senest på forårssamlingen 2024, således at reguleringen af pension på baggrund af en eventuel partners indkomst fjernes.

Herudover har Naalakkersuisut besluttet, at førtidspension ligeledes ønskes gjort uafhængig af en eventuel partners indkomst.

Naalakkersuisut har på denne baggrund udarbejdet nærværende forslag til ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension, hvori beregningen af pensioner gøres uafhængig af en eventuel partners indkomst.

2. Hovedpunkter i forslaget

Med forslaget gøres beregningen af alderspensionisters pensionstillæg uafhængig af en eventuel partners indkomst.

En alderspensionists eventuelle ægtefælle eller samlevers indtægt vil således ikke længere have indvirkning på udregningen af alderspensionistens pensionstillæg.

Beregningen af pensionstillæg skal herefter alene baseres på alderspensionistens egen indkomst, i lighed med grundpensionen.

Forskellen mellem det maksimale pensionstillæg for enlige alderspensionister på 83.309 kr. årligt (2023-niveau) og det maksimale pensionstillæg for alderspensionister med en partner på 46.307 kr. årligt (2023-niveau) bibeholdes dog fortsat med forslaget.

Der vil derfor fortsat være forskel på størrelsen af pensionstillæg for enlige alderspensionister og alderspensionister med en partner.

Forslaget gør således beregningerne og hermed ydelsestørrelse uafhængige af alderspensionisters eventuelle ægtefæller eller samlevere, men ændrer ikke på de maksimale satser for henholdsvis enlige alderspensionister og alderspensionister med en partner.

Herudover medfører forslaget ligeledes, at en førtidspensionisters eventuelle ægtefælle eller samlevers indkomst heller ikke skal indgå i beregningen af ydelserne for førtidspensionister. Forslaget gør således beregningerne og hermed ydelsestørrelse uafhængige af førtidspensionisters eventuelle ægtefæller eller samlevere.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Antal berørte personer

Forslaget antages at berøre 4144 alderspensionister, der bor sammen med en partner, og 2584 førtidspensionister, der bor sammen med en partner.

Merudbetalinger

Dette vil medføre, at der vil ske en direkte merudbetaling på 15,3 mio. kr. til de berørte alderspensionister grundet afskaffelsen af modregning af deres partners indkomst.

Herudover vil den tilsvarende merudgift til førtidspensionister udgøre 16,8 mio. kr. grundet afskaffelsen af modregning af deres partners indkomst.

Forslaget vil således medføre en samlet årlig udgift for det offentlige på (15,3 + 16,8) 32,1 mio. kr. i ekstra udbetalinger.

Skat af merudbetalingerne

Der vil dog skulle foretages en beskatning på 42% af de 32,1 mio. kr. i de direkte merudbetalinger. Der kommer således (32,1 x 0,42) 13,5 mio. kr. retur i skatteindtægter.

Skat af ekstraarbejde

Forslaget antages at medføre en ekstra beskæftigelse på samlet set 8,7 årsværk, hvilket vil medføre en ekstra skatteindtægt på 1,7 mio. kr. årligt.

Samlet årlig udgift for det offentlige fra og med 2024

Merudbetaling (+) af alders- og førtidspension	+ 32,1 mio. kr. årligt
Tilbageløb (-) af skat fra merudbetalinger	- 13,5 mio. kr. årligt
Tilbageløb (-) fra skatter af ekstra årsværk	- 1,7 mio. kr. årligt
Samlet udgift	16,9 mio. kr. årligt

Forslaget indebærer, som beskrevet nedenfor under punkt 6, at en del alderspensionister vil få udbetalt mere i pensionstillæg.

Udgifterne til alderspension afholdes af kommunerne, idet Landskassen refunderer kommunerne 90 pct. af udgiften, mens kommunerne selv afholder de resterende 10 pct. Den præcise fordeling af udgiften mellem landskassen og kommunekasserne ved nærværende lovforslag afklares i bloktilskudsforhandlingerne mellem kommunerne og selvstyret, jf. det såkaldte udvidede totalbalanceprincip (DUT). Det vil bl.a. indgå i forhandlingerne, at kommunerne vil oppebære forøgede skatteindtægter på baggrund af lovændringen.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget får ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Forslaget får ingen konsekvenser for miljø, natur og folkesundheden.

6. Konsekvenser for borgerne

Efter de gældende regler nedsættes pensionstillægget, når en alderspensionist og dennes eventuelle partners samlede aktuelle indkomst overstiger en fastsat beløbsgrænse. Indkomst fra alderspension og pension efter Nordisk konvention om social sikring indgår dog ikke i beregningen. Det samme gør sig gældende for førtidspensionister.

Med nærværende forslag skal en eventuel partners indkomst ikke længere indgå i beregningen af pensionstillæg for alderspensionister og pensionsbeløbet for førtidspensionister.

Dette vil derfor blandt andet få følgende konsekvenser:

2 pensionister uden biindkomst

For alderspensionister med en partner, der ligeledes er alderspensionist og som ikke har nogen biindkomst, vil forslaget ikke få nogen indvirkning, henset til at partnerens pension allerede i dag holdes udenfor beregningen af pensionstillæg.

Begge pensionister vil således fortsat som i dag modtage et fuldt pensionstillæg for en alderspensionist med en partner på kr. 3.859 om måneden (2023-niveau)

2 pensionister hvor mindst en har en biindkomst

For en alderspensionist med en partner der har en biindkomst, hvilket vil sige, at personen tjener penge udover sin alderspension, vil forslaget få en vis effekt.

Partnerens pensionsindtægt vil som i dag fortsat ikke skulle indgå i beregningen af pensionistens grundpension. Efter de gældende regler vil partnerens arbejdsindkomst dog skulle indgå i beregningen af pensionistens pensionstillæg.

Vedtages nærværende forslag vil partnerens indkomst udover pension ikke længere skulle indgå i beregningen af pensionistens pensionstillæg, og pensionisten vil som en konsekvens heraf få udbetalt et højere pensionstillæg.

Pensionist med arbejdende partner

For en alderspensionist med en arbejdende partner vil hele partnerens indkomst efter de gældende regler skulle indgå i beregningen af pensionistens pensionstillæg. Har partneren således en tilstrækkelig høj indkomst vil pensionstillægget helt kunne bortfalde, når parrets samlede årlige aktuelle indkomst overstiger kr. 393.486 (2023-niveau) bortset fra førtids- og alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring. Vedtages nærværende forslag, vil partnerens indkomst herefter ikke længere indgå i beregningen af pensionistens pensionstillæg, og alle pensionister uden egen biindkomst vil blive berettigede til at modtage et fuldt pensionstillæg for en alderspensionist med en partner på kr. 3.859 om måneden (2023-niveau).

Førtidspensionister

Ovenstående vil ligeledes gøre sig gældende for beregningen af førtidspensionisters pension, dog med den forskel, at en førtidspensionist på højeste førtidspension altid vil være berettiget til at få udbetalt mindst 50 pct. af højeste førtidspension i grundpension uanset størrelsen af dennes eventuelle partners samlede aktuelle indkomst.

Det er således de pensionister, der er partner med en ikke-pensionist, der vinder mest på forslaget. Dette vil endvidere slå mest igennem for de par som har de højeste indkomster.

Lavindkomstgrupperne vil i det store hele blive stillet som i dag, mens mellemindkomstgrupperne vil opleve en mindre til middel stigning.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget forventes ikke at medføre andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden 6. juli 2023 til 28. juli 2023 været offentliggjort på høringsportalen på www.naalakkersuisut.gl, og har i samme periode været i høring hos en række høringsparter. Der henvises til bilag 2 om høringen og de modtagne høringssvar.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser*Til § 1*

Til nr. 1

Bestemmelsen fastslår, at § 5, stk. 2, ophæves, da alderspensionisters pensionstillæg, ligesom grundpensionen, gøres uafhængigt af en eventuel partners indkomst.

§ 5, stk. 3 bliver herefter til § 5, stk. 2.

Til nr. 2

§ 10, stk. 2 fastslår, at pensionstillægget efter stk. 1 nedsættes, når alderspensionistens årlige aktuelle indkomst overstiger kr. 156.000 for en enlig alderspensionist og kr. 183.000 for en alderspensionist i et parforhold. Dog undtaget alderspensionen og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring.

Til § 2

Til nr. 1

§ 15, stk. 3 fastlægger, ved hvilken indkomstgrænse den udbetalte førtidspension nedsættes. Førtidspensionen nedsættes, såfremt førtidspensionistens årlige aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger kr. 38.000.

Til nr. 2

§ 16, stk. 3 fastlægger, ved hvilken indkomstgrænse den udbetalte førtidspension nedsættes. Førtidspensionen nedsættes, såfremt førtidspensionistens årlige aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger kr. 38.000.

Til nr. 3

§ 17, stk. 3 fastlægger, ved hvilken indkomstgrænse den udbetalte førtidspension nedsættes. Førtidspensionen nedsættes, såfremt førtidspensionistens årlige aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger kr. 38.000.

Til nr. 4

Bestemmelsen fastslår, at § 17, stk. 4, ophæves, da førtidspensionen gøres uafhængigt af en eventuel partners indkomst.

Til § 3

Bestemmelsen fastslår, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2024

Bilag 1

Forslaget sammenholdt med gældende lov	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
	§ 1
	I Inatsisartutlov om alderspension, jf. Selvstyrets lovbekendtgørelse nr. 42 af 14. september 2023, foretages følgende ændringer:
<i>Stk. 2.</i> Alderspensionister der lever i et parforhold med en person der ikke er berettiget til pension, modtager pensionstillæg svarende til satsen for en enlig alderspensionist, såfremt pensionisten og partneren har en årlig samlet aktuel indkomst på under kr. 300.000, bortset fra alderspension og pension efter Nordisk konvention om social sikring. Pensionstillægget nedsættes med 51 pct. af pensionistens og partnerens indtægtsgrundlag med fradrag af kr. 183.000.	1. § 5, stk. 2, ophæves. <i>Stk. 3</i> bliver herefter <i>stk. 2.</i>
<i>Stk. 2.</i> Pensionstillægget nedsættes, såfremt alderspensionisten og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtids- og alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger: 1) kr. 156.000 for en enlig alderspensionist. 2) kr. 183.000 for en alderspensionist med partner, jf. § 5.	2. § 10, stk. 2 affattes således: ” <i>Stk. 2.</i> Pensionstillægget nedsættes, såfremt alderspensionistens årlige aktuelle indkomst, bortset fra alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger: 1) kr. 156.000 for en enlig alderspensionist. 2) kr. 183.000 for en alderspensionist med partner, jf. § 5.”
	§ 2
	I Inatsisartutlov om førtidspension, jf. Selvstyrets lovbekendtgørelse nr. 41 af 14. september 2023, foretages følgende ændringer:

<p><i>Stk. 3.</i> Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionisten og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger 38.000 kr. tillagt 1/2 af højeste førtidspension efter § 17, stk. 2. De første kr. 100.000 af eventuel partners indtægt medregnes ikke.</p>	<p>1. § 15, stk. 3, affattes således: ” <i>Stk. 3.</i> Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionistens årlige aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger kr. 38.000 tillagt 1/2 af højeste førtidspension efter § 17, stk. 2.”</p>
<p><i>Stk. 3.</i> Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionisten og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger kr. 38.000 tillagt 1/3 af højeste førtidspension efter § 17, stk. 2. De første kr. 100.000 af eventuel partners indtægt medregnes ikke.</p>	<p>2. § 16, stk. 3, affattes således: ” <i>Stk. 3.</i> Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionistens årlige aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger kr. 38.000 tillagt 1/3 af højeste førtidspension efter § 17, stk. 2.”</p>
<p><i>Stk. 3.</i> Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionisten og dennes eventuelle partners årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger 38.000 kr. De første kr. 100.000 af eventuel partners indtægt medregnes ikke.</p>	<p>3. § 17, stk. 3, affattes således: ” <i>Stk. 3.</i> Førtidspension nedsættes, såfremt førtidspensionistens årlige aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger kr. 38.000.”</p>
<p><i>Stk. 4.</i> Førtidspensionister er berettiget til at få udbetalt 50 pct. af højeste førtidspension i grundpension, jf. § 17, stk. 2, uanset størrelsen af dennes eventuelle partners samlede aktuelle indkomst. Grundpensionen nedsættes, såfremt førtidspensionistens årlige samlede aktuelle indkomst, bortset fra førtidspension, alderspension og pension udbetalt efter Nordisk Konvention om social sikring, overstiger 38.000 kr. tillagt 50 pct. af højeste førtidspension efter § 17, stk. 2. Nedsættelse sker efter samme beløbsgrænser som for laveste førtidspension, jf. § 15, stk. 4. § 17, stk. 6, finder ikke anvendelse.</p>	<p>4. § 17, stk. 4, ophæves. <i>Stk. 5-6</i> bliver herefter til <i>stk. 4-5.</i></p>

<p><i>Stk. 5.</i> Revurdering af arbejdsevnen foretages, hvis modtageren af en højeste førtidspension opnår en årsindkomst fra eget arbejde på 80.000 kr. Den tilkendte højeste førtidspension fastfryses mens arbejdsevnen revurderes.</p> <p><i>Stk. 6.</i> Højeste førtidspension nedsættes med 100 pct. af indtægtsgrundlaget efter §§ 20 og 21, med fradrag af kr. 38.000.</p>	
	<p style="text-align: center;">§ 3</p> <p>Denne Inatsisartutlov træder i kraft den 1. januar 2024.</p>

Bilag 2**Høringssvarnotat vedrørende forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension og Inatsisartutlov om førtidspension.**

Forslaget har været i høring i perioden. 6. juli 2023 - 28. juli 2023. Derudover har forslaget været offentliggjort på høringsportalen www.naalakkersuisut.gl i samme periode.

Indledning:

Indkomne høringssvar med bemærkninger vedrørende forslaget materielle indhold er gengivet i deres helhed, og med departementets kommentarer anført i kursiv. Tekniske samt sproglige fejl og mangler, som er påpeget i høringssvar, er uden yderligere bemærkninger rettet i forslaget.

Forslaget har været sendt i høring til følgende:

Avannaata Kommunia, Kommune Qeqertalik, Qeqqata Kommunia, Kommuneqarfik Sermersooq, Kommune Kujalleq,

Det Sociale Ankenævn, Rådet for Menneskerettigheder (IPS), Institut for Menneskerettigheder, Ligestillingsrådet i Grønland, Børnetalsmanden MIO, Tilioq/Handicaptalsmanden, Utoqqaatillersuisuat / Ældretalsmanden.

Foreningen Grønlandske Børn, MIBB (Bedre Børneliv), Sorlak (Fællesråd for børne- og ungdomsorganisationerne i Grønland), INOOQAT/Forældreforening for udviklingshæmmede i Grønland, Nunatsinni Inuit Innarluutillit Kattuffiat/ Grønlandske Handicaporganisationer, ISI - Kalaallit Nunaanni tappiitsut isigiarsuttullu peqatigiiffiat/Foreningen for blinde og svagsynede i Grønland, KTK (Kalaallit nunaanni tusilartut kattuffiat)/Døveforeningen i Grønland, Landsforeningen Autisme, kreds Grønland, Kattuffik Utoqqaat Nipaat/ Ældreforbundet (formand), Angajoqqaatigiit (Meeqqanik ADHD-qartunik aamma/imaluunniit autisimeqartunik angajoqqaat peqatigiiffiat)/Forældreforening til børn med ADHD og/eller autisme, Pissassarfik - Inunnut innarluutilinnut Sullissivik Nunamut Tamarmut Atuuqqat/Det landsdækkende handicapcenter, Neriuffik Kattuffiat/Kræftens Bekæmpelse i Grønland "Neriuffiit Kattuffiat Kræftens bekæmpelse", KNIPK (Kalaallit Nunaanni Innarluutillit Piginnaanikitsut Kattuffiat)/Handicapforeningen i Grønland, Sugisaq (Tarnikkut eqqarsartaatsikkullu napparsimasut ilaquutaasullu peqatigiiffiat)/Foreningen for sindslidende og deres pårørende, Kalaallit Røde Korsiat/Røde Kors i Grønland.

Sulisitsisut/Grønlands Erhverv, SIK (Suliatigut peqatigiiffiit Kattuffiat), KNAPK (Kalaallit Nunaanni Aalisartut Piniartullu Kattuffiat).

Det Grønlandske Hus i Aarhus, Det Grønlandske Hus i Odense, Det Grønlandske Hus i Aalborg, Det Grønlandske Hus i København.

Følgende har indsendt høringsvar:

Kommune Qeqertalik, Kommuneqarfik Sermersooq, Utoqqaatillersuisuat / Ældretalsmanden, Rådet for Menneskerettigheder (IPS), SIK (Suliatigut peqatigiiffiit Kattuffiat), Sulisitsisut/Grønlands Erhverv og Qeqqata Kommunia.

Følgende havde ingen bemærkninger:

Grønlands Erhverv og Ældretalsmanden

Indledende bemærkning vedrørende høringen

Forslaget har som beskrevet ovenfor været sendt i offentlig høring i perioden 6. juli 2023 - 28. juli 2023. Det forslag som blev sendt i høring indeholdt kun bestemmelserne vedrørende alderspensionister (§ 1 i forslaget).

Det er i forbindelse med forhandlingerne om Finansloven for 2024 blevet aftalt, at det ligeledes ønskes, at førtidspensionister skal omfattes af forslaget, hvorfor der er indsat yderligere bestemmelser i forslaget vedrørende førtidspensionister (§ 2 i forslaget).

Forslaget har af tidsmæssige hensyn ikke været sendt i fornyet offentlig høring i den endelige form.

Der har dog været afholdt et møde med samtlige kommuner, hvor kommunerne har tilsluttet sig, at forslaget også fremsættes med bestemmelserne vedrørende førtidspensionister på EM2023, såfremt kommunerne holdes økonomisk skadesløse.

Høringsvar:**1. Kommune Qeqertalik****Høringsvar vedr. Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension (Afskaffelse af gensidig forsørgelsespligt for alderspensionister)**

Kommune Qeqertalik skal hermed vende tilbage med kommentarer til høring af 6. juli 2023 vedrørende forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension (Afskaffelse af gensidig forsørgelsespligt for alderspensionister)

Det har ikke indenfor høringsfristen været muligt at behandle høringsvaret til lovforslaget i udvalg eller Kommunalbestyrelsen, hvorfor nedenstående skal betragtes som en administrativ besvarelse.

Generelt:

Kommunen Qeqertalik takker for mulighed for igen at kommentere på forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension.

Kommune Qeqertalik finder, at forslaget vil lette administrationen af alderspension for så vidt angår de alderspensionister, som har en partner, der har varierende indtægt i løbet af året. Kommunen vil med lovforslaget ikke længere skulle tage højde for partnerens indtægt og dermed ikke længere risikere at skulle regulere alderspensionistens pension flere gange i løbet af året. Alderspensionisten vil dermed ikke længere være usikker på størrelsen af næste måneds pension. Sagsbehandlingens og lønkontorets arbejdsbyrde vil desuden være mindre og kan bruges på anden vigtig sagsbehandling til fordel for kommunens borgere.

I forhold til ikrafttrædelsesdatoen bør det sikres, at kommunerne kan nå at tilpasse deres systemer, samt kompenseres økonomisk for den yderlige udviklingsopgave, samt til de nye bestemmelser. Da alderspensionen udbetales forud påbegyndes beregningen af pensionen for januar allerede i starten af december, således at pensionen er klar til udbetaling den sidste hverdag i december. Dette betyder, at kommunernes systemer skal være klar til beregning efter den nye lovgivning allerede i starten af december 2023.

Det er i den forbindelse vigtigt at påpege, at Cirkulære om gældende sociale kontantydelse for 1. januar 2024 bør udsendes i god tid, således at gældende pensionssatser pr. 1. januar allerede kan indtastes i kommunernes system i starten af december. I de sidste år er cirkulæret sendt ud i sidste øjeblik, hvilket har resulteret i, at kommunen har haft problemer med at kunne nå at udbetale pension til tiden og har af og til måtte efterregulere satserne i januar eller måtte indkalde personale i weekenden for at kunne nå at regulere til tiden.

Kommunen skal derfor stærk opfordre til, at Cirkulære om gældende sociale kontantydelse udsendes tidligere fremover, gerne allerede i slutningen af september om muligt. Dette bør der derfor også tages højde for i forhold til ikrafttrædelsesdatoen, såfremt det har betydning for udarbejdelsen af cirkulæret.

Svar: Bemærkningen er taget til efterretning, departementet vil sørge for at takstcirkulæret vil blive udsendt uden ubegrundet ophold, så snart de nødvendige oplysninger foreligger. Departementet vil herudover sørge for, at der vil blive udsendt en separat skrivelse til kommunerne, der redegør for lovændringen i forbindelse med forslagens kundgørelse.

Kommentarer til forslagets enkelte bestemmelser

Ad § 1

I den danske version af lovforslaget fremgår følgende:

Stk. 3 bliver herefter stk. 2.

I den grønlandske version af lovforslaget mangler stk. 3.

I den grønlandske version af bemærkningerne er der heller ikke henvisning til ændring af stk. 3. Det fremgår dog korrekt i Bilag 1

Svar: Indarbejdet, fejlen er rettet.

Ad § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft pr. 1. december 2023 eller efter kundgørelse og at der indsættes en bestemmelse om, at forslagets § 1 har virkning fra 1. januar 2024. Begrundelsen for dette forslag er, at kommunerne allerede fortager beregning og træffer afgørelse om pensionen for januar i december måned. Pensionen udbetales sidste hverdag i december. Såfremt loven først træder i kraft pr. 1. januar 2024 har kommunerne ikke lovgrundlag til at træffe afgørelse om beregning og udbetale alderspension efter den nye lov før januar 2024, da loven endnu ikke er trådt i kraft.

Svar: Ikke indarbejdet. Det anses for normal praksis, at forslag der vedrører ændring af takster og lignende sættes i kraft ved et årsskifte. Der er ligeledes departementets vurdering, at der er hjemmel til at kommunerne kan foretage de nødvendige beregninger og træffe de nødvendige afgørelser for beregning af pension for året 2024 så snart loven er blevet kundgjort.

2. Kommuneqarfik Sermersooq

Kommuneqarfik Sermersooq ser positivt på afskaffelsen af gensidig forsørgelsespligt for alderspensionister og de forventede konsekvenser heraf ift. øget arbejdsudbud.

Kommuneqarfik Sermersooq bemærker, at kommunernes øgede udgifter ved udbetaling af højere alderspension ikke er medregnet.

Kommuneqarfik Sermersooq forventer derfor, at der vil blive taget højde for disse ved kommende bloktilskudsforhandlinger.

Svar: Den præcise fordeling af udgiften mellem landskassen og kommunekasserne ved nærværende forslag afklares i bloktilskudsforhandlingerne mellem kommunerne og selvstyret jf. det såkaldte udvidede totalbalanceprincip (DUT). Det vil bl.a. indgå i forhandlingerne, at kommunerne vil oppebære forøgede skatteindtægter på baggrund af lovændringen. Forholdet er for en god ordens skyld ligeledes beskrevet i afsnittet ” Samlet årlig udgift for det offentlige fra og med 2024” under punkt 3 i forslagets almindelige bemærkninger.

3. Rådet for Menneskerettigheder

Rådet for Menneskerettigheder (IPS) modtog høringen over forslag til Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension d. 6. juli 2023. IPS takker for denne mulighed og har følgende bemærkninger:

Det fremgår af forslaget og de almindelige bemærkninger til forslaget, at ændringen tilgodeser de alderspensionister, som i forvejen regnes for bedre stillet økonomisk end enlige alderspensionister med kun pensionen som indtægt.

Det undrer IPS at ændringsforslaget ikke prioriterer at tilgodese de mindst bemidlede grupper, med henblik på at forbedre den mest sårbare gruppes levevilkår.

Svar: Ikke indarbejdet, da forslaget alene vedrører en evt. partners indvirkning på beregningen af pensionstillæg og ikke direkte ændre i selve taksterne for pensionstillæg.

Formålet med forslaget er alene at sikre, at alle alderspensionister får ret til at modtage det pensionstillæg, som de er berettiget til baseret alene på deres egen indtægt og uafhængig af en evt. partners indkomst i lighed med hvad der allerede gælder for grundpensionen i dag.

At ændringen hovedsageligt vil tilgodese de alderspensionister, som i forvejen regnes for bedre stillet økonomisk end enlige alderspensionister med kun pensionen som indtægt er en afledet konsekvens heraf, hvorfor dette er beskrevet loyalt i bemærkningerne til forslaget.

5. SIK

Bemærkninger til ændring af Inatsisartutlov om alderspension.

SIK er helt enig med fjernelse af reguleringen af alderspension på baggrund af partnerens indkomst, og dette betragter vi som helt naturligt.

Når alderspensionen bliver reguleret på baggrund af partnerens indkomst, bliver der for nogle næsten intet tilbage af pensionen, og det er helt uacceptabelt at vedkommende skal gå tiggergang efter at have arbejdet i 40-50 år. Derfor støtter SIK ændringsforslaget med 100 %.

Svar: Departementet takker for bemærkningen.

Vi har yderligere bemærkninger, selv om det ikke er med i denne høring. Vi mener at alderspensionen i dag er alt for lav, og at man bør forhøje beløbet for biindkomst med følgende begrundelser:

For det første betaler modtagere af alderspension i Grønland højere skat i forhold til Danmark, og fradraget er mindre end modtagerne af alderspension i Danmark. Derfor mener vi at beløbet for biindkomst bør forhøjes.

For det andet mangler vi arbejdskraft for nogle af arbejdspladserne, derfor mener vi at en forhøjelse af beløbet for biindkomst vil være en stor opmuntring til modtagere af alderspension for at have et arbejde.

Derfor må der ske forhøjelse af beløbet for biindkomst.

For det tredje stiller dem, som indbetaler til SISA, spørgsmål om hvorfor de skal fortsætte med indbetalingerne, fordi de ved at der vil ske fradrag af deres alderspension, når de også modtager fra SISA.

SISA blev etableret med det formål at de ældre får bedre vilkår og dette formål er helt i orden. SISA er dog "ung" endnu og mængden af indbetalingerne er ikke optimal endnu. Det vil sige at man ikke udelukkende kan leve af det.

Svar: Bemærkningerne er taget til efterretning og vil indgå i overvejelserne i forbindelse med den kommende pensionsreform.

6. Qeqqata Kommunia

Høringssvar af 14. juli 2023 (brevnummer 2300062):

Qeqqata Kommunia takker for muligheden for at komme med bemærkninger til "Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension."

Qeqqata Kommunia vil først og fremmest på det kraftigste opfordre Naalakkersuisut til at følge aftalen om høringsperioder og svarfrister mellem kommunerne og Naalakkeruisut, herunder ferieperioder.

Svar: Der gælder i dag, efter aftalen mellem KANUKOKA og Naalakkersuisut blev opsagt, alene en vejledende frist for den offentlige høring på 4 uger.

Da det har været nødvendigt at forkorte høringsperioden til tre uger, har alle 5 kommuner været indkaldt til et orienteringsmøde om forslaget i departementet.

Qeqqata Kommunia har ingen indvendinger i forhold til ændring af Inatsisartutlov om alderspension. Det kan nævnes at kommunen støtter op om ændringen af lovforslaget hvor Naalakkersuisut ønsker at fremsætte regulering på baggrund af en partners indkomst på lovgrundlaget fjernes.

Men gør samtidigt opmærksom på at ændringen om alderspension ved at partners indkomst ikke længere beregnes med i alderspensionen vil have økonomiske konsekvenser for kommunerne, og anmoder i den sammenhæng at punktet tages op til

bloktilskudsforhandlinger så der kommer kompensation for ekstra udgifter for udbetaling af alderspension.

Svar: Den præcise fordeling af udgiften mellem landskassen og kommunekasserne ved nærværende lovforslag afklares i bloktilskudsforhandlingerne mellem kommunerne og selvstyret jf. det såkaldte udvidede totalbalanceprincip (DUT). Det vil bl.a. indgå i forhandlingerne, at kommunerne vil oppebære forøgede skatteindtægter på baggrund af lovændringen. Forholdet er for en god ordens skyld ligeledes beskrevet i afsnittet ” Samlet årlig udgift for det offentlige fra og med 2024” under punkt 3 i forslagets almindelige bemærkninger.

Høringssvaret er behandlet politisk i Udvalget for Velfærd den 7. august 2023.

Tilføjelse til høringssvar af 14. juli 2023 dateret 15. juli 2023:

Qeqqata Kommunia takker for muligheden for at komme med bemærkninger til ”Forslag til: Inatsisartutlov om ændring af Inatsisartutlov om alderspension.” Hvor administrationen har været indkaldt af Departementet for Sociale Anliggender, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender d. 10. august 2023 om at man til høringen for alderspension havde man ikke i første omgang tilføjet til lovændringen også skulle gælde for førtidspension.

Qeqqata Kommunia har ingen indvendinger i forhold til ændring af Inatsisartutlov om alderspension og at lovforslaget ligeledes skal gælde for førtidspension. Det kan nævnes at kommunen støtter op om ændringen af lovforslaget hvor Naalakkersuisut ønsker at fremsætte regulering på baggrund af en partners indkomst på lovgrundlaget fjernes.

Øvrige forhold som Qeqqata Kommunia har indsendt af høringssvaret til forslag om ændring af Inatsisartutlov om alderspension er fortsat gældende med brevnummer 2300062.

Høringssvaret er orienteret til Økonomiudvalgets ordinære møde d. 15. august 2023, samt ved mail til Velfærdsudvalget, hvor alle var enige om at førtidspensionister ligeledes skal tilgodeses i forhold til lovændringen.

Svar: Departementet takker for bemærkningerne i den fremsendte tilføjelse.